

Proleter Bir Yaşamın Hikayesi

Bartolomeo Vanzetti

Proleter Bir Yaşamın Hikayesi

Bartolomeo Vanzetti

1924

Çeviren:
Batur Özding

Yeryüzü Postası
Kasım 2024
www.yeryuzupostasi.org

Bu kitapçık, Nicola Sacco ile birlikte 23 Ağustos 1927’de asılsız suçlamalarla idam edilen Bartolomeo Vanzetti’nin otobiyografisidir. Kitapçık İtalya’dan ABD’ye gelmiş iki göçmen işçi ve anarşist olan Sacco ve Vanzetti’yi hapishaneden kurtarmak için alışan Sacco-Vanzetti Savunma Komitesi tarafından derlenmiş ve yayımlanmıştır. lmlerinin üzerinden tam elli yıl geçtikten sonra, 1977 yılında Massachusetts valisi tarafından bu iki İtalyan göçmenin suçsuz olduğunu açıklanmıştır.

“nsz”n Alice Stone Blackwell, “Giriş” bölümünü Upton Sinclair’in yazdığı, Eugene Lyons tarafından İtalyanca’dan İngilizce’ye çevrilmiş olan, anarşist devrimci Bartolomeo Vanzetti’nin otobiyografisi; “Proleter Bir Yaşamın Hikayesi (The Story of a Proletarian Life)” başlıklı kitapçık ilk olarak 1924 tarihinde yayımlanmıştır.

The Anarchist Library’de yer alan metin İngilizce’den Türkçeye Yeryüzü Postası için Batur zdi tarafından tercüme edilmiştir. Tercümede eviri uygulamalarından yararlanılmıştır.

Yeryüzü Postası

Yeryüzü Postası Ekim 2016’dan bu yana ağırlıklı olarak Türkçe yayın yapan, özgürlükçü komünist bir internet sitesidir. Yeryüzü Postası’nda güncel, politik ve teorik konularla ilgili makaleler, çeviriler ve videolar yer almaktadır.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	4
Not	5
Giriş	6
Vadedilmiş Topraklar	7
Hemşehri Dostu	8
Proleter Bir Yaşamın Hikayesi	9
I	10
II. Vadedilmiş Topraklarda	16
III. Çalış! Çalış! Çalış!	21
IV. Entelektüel Hayatım ve İnancım	27

Önsöz

Nicola Sacco ve Bartolomeo Vanzetti davası dünya çapında ilgi görmüştür. Ancak davayla doğrudan ilişkili olanlar dışında, halkımızın çok küçük bir kısmı, kaderleri uluslararası ölçekte güçlü bir ilgi uyandıran bu iki adamın kişiliklerine aşınadır.

Vanzetti'yi şahsen tanıma ayrıcalığına sahip oldum ve onun sade yürekliliği ile samimiyeti beni etkiledi. Davaları takip edenler arasında yaygın olarak kabul gören masumiyetine olan inanç, kişisel olarak tanışmamla daha da güçlendi. Üç yıldan fazla bir süredir idam cezasının gölgesinde yaşamasına rağmen, sakin bir mizaca ve dünya meselelerine karşı yoğun bir ilgiye sahip oldu ve bilgiye yönelik açlığı azalmadı. Charlestown'daki Massachusetts Eyalet Hapishanesi'ndeki her mahkûm, sekiz saat sürmesi gereken bir miktar parça başı işi her gün yapmak zorundadır; ancak Vanzetti, fazla özen göstererek görevini zamanından önce tamamlar ve fazladan boş zamanını İngiliz edebiyatını incelemek için kullanır. Vanzetti'nin otobiyografisi burada ilk kez broşür biçiminde sunuluyor. Dikkat çekici bir insani belge. Okuyucunun bunu açık fikirli bir şekilde değerlendirmesine ve suçlu tipte bir karakteri gösterip göstermediğine kendisinin karar vermesine müsaade edelim.

Alice Stone Blackwell

Ağustos 1924.

Not - 15 Nisan 1920'de, saat 15:00'te, dört veya beş kişilik bir grup, Rice & Hutchins fabrikasının önündeki bir noktada Slater ve Morrill çalışanlarının maaşlarını taşıyan Alexander Berardelli ve Frederick A. Parmenter'ı vurdu. Saldırganlar daha sonra otomobille kaçtı.

5 Mayıs 1920'de Nicola Sacco ve Bartolomeo Vanzetti, Brockton, Mass'te tutuklandı. 14 Temmuz 1921'de birinci derece cinayetten hüküm giydiler. Yeni bir yargılama için beş itiraz dilekçesi sunuldu ve Ekim 1923'te görüşüldü. İtirazların hiçbiri bu kitapçığın basım tarihine kadar kabul görmedi. Bu dilekçelerin her biri, yeni bulunduğu savunulan deliller içeriyordu.

15 Ağustos 1924

[Nicola Sacco ve Bartolomeo Vanzetti, 23 Ağustos 1927 tarihinde elektrikli sandalyede katledildiler.]

Giriş

16 Eylül 1913 tarihli Boston Advertiser’da, Upton Sinclair’in " Proleter Yaşamın Hikayesi"ne giriş niteliğinde olabilecek bir makalesi yayınladı. Sinclair makalenin bir bölümünde şöyle diyordu:

"Henry D. Thoreau'nun hayatını, zencileri yakalayıp köleliğe geri gönderen bir eyalet hükümetine vergi ödemeyi reddettiği zamana ait bir anekdot olarak bulacaksınız.

"Yasal süreç gereği bu suçtan hapse atıldı ve Ralph Waldo Emerson onu ziyarete geldi ve 'Henry, burada ne yapıyorsun?' dedi.

Cevabı, "Waldo, burada ne yapmıyorsun?" oldu.

"Bu yüksek örnek doğrultusunda, yaklaşık bir yıl önce dünyanın en nazik ruhlarından birini ziyarete gittim, kendisi şu anda Charlestown'daki Massachusetts Eyalet Hapishanesinde tutuluyor. Ona katılmadım diye beni fırçalamadı; yine de güzelliği ve o tatlı ruhuyla beni kendimden o kadar utandırdı ki kısa bir süre sonra ben de kendimi hapse attırmak istedim. Fedakârlık ruhu böyle yayılıyor!

"Massachusetts’li bu büyük adam da kim? Önümde, baskıdan yeni çıkmış otobiyografisi var; Bartolomeo Vanzetti’nin ‘Proleter Bir Yaşamın Hikayesi’ başlığını taşıyor.

"Bu kitapta, İtalya’nın Piedmont bölgesindeki Villafalletto kasabasında doğduğunu öğreniyorum. Köylü çocuğuydu, bilgiye açtı ve kendisine eğitimini sürdürme sözü verilmişti; ancak babası gazetede, Torino’da ayda sadece yedi dolar maaş ödenen bir pozisyon için kırk iki avukatın başvuruda bulunduğu haberini okuyunca, eğitimin söylendiği gibi olmadığına karar verdi.

"Böylece, on üç yaşındayken, çocuk bir fırıncının insafına bırakıldı ve fırıncı onu haftada yedi gün, her iki pazar gününden birisinde verilen üç saatlik izin dışında, sabahın yedisinden akşamın onuna kadar çalıştırdı.

Vadedilmiş Topraklar

“Altı yıl sonra çocuk, sağığı bozulmuş bir şekilde evine döndü ve annesinin büyük bir acı içinde ölümünü izledikten sonra, vadedilmiş topraklarımıza gelmeye karar verdi. Battery'de kimsesiz ve arkadaşsız bir şekilde indi ve bir “zengin kulübünde” bulaşıkçı olarak çalışmasına izin verildi. Görünüşe göre kulüp bulaşıkçılarına cömert davranacak kadar zengin değildi, çünkü saatler uzundu, işçilerin uyuduğı yatakhane boğucu derecede sıcaktı ve haşereler uyumalarına izin vermiyordu.

“Böylece Vanzetti, New York'un bohem yaşamının en ünlü restoranlarından birinde çalışmaya gitti. Şüphesiz, bu restoranda birçok kez yemek yemişsinizdir, belki de ünlülerle. Eğer öyleyse, ünlülerle meşguldünüz ve bulaşık yıkayanları hiç düşünmediniz. Dinleyin!

Hemşehri Dostu

“Kiler korkunçtu. İçinde tek bir pencere bile yoktu. Elektrik ışığı bir nedenden dolayı söndüğünde, tamamen karanlık oluyordu, böylece insan bir şeylere çarpmadan hareket edemiyordu. Tabakların, tavaların ve gümüşlerin yıkandığı kaynar suyun buharı tavanda büyük su damlaları oluşturuyor, tüm tozu ve kiri alıyor, sonra aşağıda çalışırken tek tek yavaşça başıma düşüyordu.

Çalışma saatleri boyunca sıcaklık müthişti. Masa artıkları kilerdeki kanalizasyon bağlantısının yakınındaki fiçilerde toplanıyordu. Su lavabolarının doğrudan kanalizasyon bağlantısı yoktu. Bunun yerine suyun zemine taşmasına izin veriliyordu. Odanın ortasında bir gider vardı. Her gece boru tıkanıyordu ve yağlı su yükseldikçe yükseliyordu ve biz de çamurun içinde yürüyorduk.”

Genç İtalyan, verem olasılığı nedeniyle burada kalmaktan korkuyordu, bu yüzden kırsala gitti ve çiftçiler ile yoksulların eşleri ona karşı nazik davrandılar ve kazma ile kürekle iş buldu. Buna daha fazla dayanamayınca aşçılığa başladı, sonra kazma ile küreğe geri döndü ve sonunda Massachusetts'teki birkaç küçük kasabayı dolaşan bir balık satıcısı oldu.

Hapse girmeden önceki son günlerinde biraz buz kesti, bir elektrik evi için kömür küredti, kar yağana kadar küçük bir hendek kazdı; sonra sokaklardaki karı temizledi; sonra bir su şebekesi için hendek kazdı; sonra biraz midye aradı ve sonra tutuklandı.

Şimdiye kadar bu adamın dışarıdaki hayatını anlattım. Diğer hayatlara çok benziyor, görüyorsunuz, "yoksulların kısa ve basit yaşam öyküleri." Ama insan iki parçadan oluşur, beden ve ruh; ve yoksulların ruhu eskisine kıyasla daha zengindir.

Günümüzde matbaalar var; fırınlarda ve restoran mutfaklarında günde on üç ila on beş saat çalışan adamlar bile düşünmek ve tüm zamanların büyük eserlerini okumak için birkaç dakikalık boş zaman buluyorlar. Keşke Vanzetti'nin okuduklarının tam listesini size verebilseydim. Sizi hayrete düşürürdü. Eğer sıradan bir “Amerikalı Yorgun İş Adamı”ysanız, bu sizi biraz şaşırtabilir, çünkü isimler kulağa yabancı ve garip gelirdi: De Amicis ve St. Augustine ve Dante ve Kropotkin ve Gorki ve Labriols ve Renan ve Hugo.

Şimdi de yaşamının hikayesini yazdı ve onu dikkatlice inceledikten sonra, sosyal idealizm konusunda uzman biri olarak, o mutemet cinayetini benim işleme olasılığımın Vanzetti'den bin kat daha fazla olduğu konusunda tanıklık etmeye hazırım.

Ama ne yazık ki, bu tür uzman tanıklıklar Amerikan mahkemelerinde kabul edilmiyor! Bu yüzden yapabileceğim tek şey size " Proleter Bir Yaşamın Hikayesi"ni önermek.

A black and white portrait of a man with dark, wavy hair and a prominent mustache. He is looking directly at the camera with a neutral expression. He is wearing a dark suit jacket over a white collared shirt and a dark necktie. The background is a plain, light-colored wall.

Proleter Bir Yaşamın Hikayesi

I.

Yaşamımın bir otobiyografi oluşturacak kadar onurlu olduğunu iddia edemem. İsimsiz olanların kalabalığında, bir isimsiz olarak, insanlığı daha iyi yazgılara doğru çeken o dinamik düşünce veya idealden yalnızca birazcık ışık yakalayabildim ve de yansıttım.

11 Haziran 1888'de G. Battista Vanzetti ve Giovanna Vanzetti'nin oğlu olarak, Piedmont'un Cuneo vilayetindeki Villafalletto kasabasında doğdum. Magra'nın sağ yakasında, esasen bir tarım topluluğu olan, güzel bir sıradağın gölgesinde yükselen kasabada. Burada on üç yaşıma kadar ailemle birlikte yaşadım.

Yerel okullara gidiyor ve çalışmayı seviyordum. En eski anılarım, dini ilahiyat dersinde ikincilik ödülü de dahil olmak üzere, okul sınavlarında kazandığım ödüllerdir. Babam, çalışmalarımı sürdürmemeye izin verip vermeme ile beni bir esnafa emanet etme arasında kararsız kalmıştı. Bir gün, Gazzetta del Popolo'da Torino'da aylık 35 liralık maaşlı tek bir pozisyon için kırk iki avukatın başvuruda bulunduğu haberini okudu. Bu haber çocukluğumda belirleyici oldu, çünkü babamın bir meslek öğrenip dükkân sahibi olmam konusunda karara varmasını sağladı.

Ve böylece 1901 yılında, beni Cuneo şehrinde bir pastane işleten Signor Conino'ya götürüp, ilk kez orada, zorlu, insafsız emeğin tadına varmam için bıraktı. Orada yaklaşık yirmi ay çalıştım; her gün sabah yediden akşam ona kadar, ayda iki kez üç saatlik tatiller hariç. Cuneo'dan Cavour'a gittim ve kendimi Signor Coitre'nin fırınında buldum, üç yıl boyunca çalıştığım bir yer. Koşullar Cuneo'dakinden daha iyi değildi, tek farkı iki haftada bir olan serbest zamanın beş saat sürmesiydi.

Esnaflığı sevmedim, ancak babamı memnun etmek ve başka ne seçeceğimi bilmediğim için devam ettim. 1905'te büyük şehirde iş bulma umuduyla Cavour'u terk edip Torino'ya gittim. Bu umudumu yitirince, altı ay çalıştığım Courgne'a gittim. Sonra karamel yapımcısı olarak Torino'ya geri döndüm.

1907 Şubat'ında Torino'da ciddi şekilde hastalandım. Çok büyük acı içindeydim, kapalı bir yerdeydim, havadan, güneşten ve neşeden mahrumdum; tıpkı "üzgün bir alacakaranlık çiçeği" gibi.[1] Ancak durumumdan ailemin haberi oldu ve babam beni doğduğum yere geri götürmek için Villafalletto'dan geldi. Bana annemin, iyi ve sevgili annemin evde bakacağını söyledi.

Ve böylece, altı yılımı fırınların ve restoran mutfaklarının pis kokulu atmosferinde geçirdikten, Tanrı'nın havasını nadiren soluyup O'nun yarattığı muhteşem dünyaya nadiren bakabildikten sonra, eve geri dönüyordum. Öğrenmeye hevesli ve memleketinin sade kırsal yaşamının ferahlatıcı yudumuna susamış bir çocuk için güzel olabilecek altı yıl. Çocuğu bir adama dönüştüren büyük mucize yılları. Ah, keşke bu muhteşem gelişmeyi izlemek için boş vaktim olsaydı!

Tren yolculuğundaki üç saati, zatürre geçirmiş olanların hayal gücüne bırakıyorum. Ama acının getirdiği zihin bulanıklığının arasında bile, içinden geçtiğimiz görkemli ülkeyi gördüm ve hayalimde onun bir parçası oldum. Kış mevsiminin bile köreltemediği Kuzey İtalya vadilerinin koyu yeşili, bugün bile zihnimde yaşayan bir şey.

Annem beni şefkatle karşıladı, mutluluğunun ve üzüntüsünün doluluğundan ağlıyordu. Beni yatağa yatırdı, ellerin bu kadar şefkatle

[1] Vanzetti, burada muhtemelen okuduğu İtalyan şairlerden (Giusti, Guerrini, Rapisardi veya Carducci olabilir) birisine atıfta bulunmaktadır. (ç.n.)

okşayabileceğini neredeyse unutmuştum. Orada önce bir ay kaldım ve sonraki iki ayda ağır bir baston yardımıyla yürümeye başladım. Sonunda sağlığıma kavuşmuştum. O günden itibaren, Amerika'ya gitmek üzere ayrıldığım güne kadar babamın evinde kaldım. Bu hayatımın en mutlu dönemlerinden biriydi. Yirmi yaşındaydım; umutların ve hayallerin büyüğü yaşı, benim gibi hayat kitabının sayfalarını tehlikeli şekilde çevirenler için bile. Birçok arkadaş edindim ve kalbimdeki sevgiyi cömertçe onlara verdim. Şehirlerde hiç hissetmediğim bir şevkle, evdeki bahçemizi düzenlemeye yardım ettim.

Ama o dinginlik kısa süre sonra bozuldu, insanın başına gelebilecek en acı talihsizlik yüzünden.

Üzücü bir günde, annem hastalandı. Onun, ailemin ve benim neler çektiğimizi hiçbir sözle ifade edemem. En ufak bir gürültü bile onda korkunç kasılmalara neden oluyordu. Birçok kez, akşam vakti sokakta yürürken yeni doğan yıldızlara neşeyle şarkı söyleyen genç adam gruplarına doğru koşup, onlara Tanrı sevgisi ve kendi anneleri için sessiz olmaları için yalvardım. Birçok kez sokak köşesindeki adamlara sohbetlerini başka yerde yapmaları için yalvardım. Hayatının son birkaç haftasında çektiği acılar öyle dayanılmaz hale geldi ki ne babam, ne akrabaları ne de en yakın arkadaşları yatağının başına bile yaklaşmaya cesaret edemedi. Onunla kaldım, onun acı çektiğini görerek işkence çektim. İki ay boyunca üzerimi değiştirmedim.

Bilim de işe yaramadı, sevgi de. Üç ay süren acımasız hastalıktan sonra, son nefesini kollarımda verdi. Ağladığımı duymadan öldü. Onu tabutuna koyan bendim; onu son dinlenme yerine götüren bendim; mezarının üzerine avcumla ilk toprağı atan bendim. Ve öyle yapmam da doğrudu, çünkü kendimden bir parçayı gömüyordum... Geride kalan o boşluk hiçbir zaman dolmadı.

Ama bu benim için çok fazlaydı. Zaman, kaybımı yumuşatmaktan öte, acımı daha da acımasız hale getirdi. Babamın saçlarının kısa zamanda ağardığını gördüm. Daha içine kapanık, daha sessiz oldum; günlerce ağzımdan tek bir hece bile çıkmadı ve günlerimi Magra'nın sınırındaki ormanlarda dolaşarak geçirdim. Birçok kez, köprüye giderken, uzun uzun durdum ve kum yatağının çok aşağısındaki beyaz taşlara baktım ve onları kabusların olmayacağı bir yatak olarak düşündüm.

Bu çaresiz ruh hali İtalya'yı terk edip Amerika'ya gitmeye karar vermemi sağladı. 9 Haziran 1908'de sevdiklerimi terk ettim. Ayrılırken üzüntüm o kadar büyüktü ki, akrabalarımı öptüm ve konuşamasam da onları göğsüme bastırdım. Babam da derin üzüntüsünden konuşamıyordu ve kız kardeşlerim annem öldüğünde yaptıkları gibi ağladılar. Gidişim köyde ilgi uyandırmıştı ve komşular eve doluşmuştu, her biri bir umut sözcüğü, bir dua, bir gözyaşıyla gelmişti. Bir kalabalığın içinde, sanki bir kasabalı sonsuza dek sürgüne gönderiliyormuş gibi, beni yolun çok uzağına kadar takip ettiler.

Ayrılma olayı hafızamda canlı bir şekilde yer etti; ayrılmadan birkaç saat önce, annem öldüğünden beri bana karşı anaç duygular besleyen yaşlı bir kadına veda etmeye gittim. Onu, oğlunun genç karısıyla birlikte evinin eşliğinde buldum.

"Ah, geldin," dedi, "Seni görmeyi bekliyordum. Git ve Tanrı'nın sevgisi yanında olsun. Daha önce hiçbir evladın senin yaptığın şeyi yaptığını görmemiştim; sana hayır dualarımı gönderiyorum, evladım."

Öpüştük. Sonra genç gelin konuştu.

"Beni de öp. Seni çok seviyorum, çok iyisin," dedi gözyaşlarını yutarak. Onu öptüm ve kaçtım, arkamdan ağladıklarını duyabiliyordum.

İki gün sonra Torino'dan ayrılıp sınır kasabası Modena'ya gittim. Tren beni sınıra doğru götürürken, ağlamaya pek alışık olmayan gözlerimden birkaç damla yaş düştü. Böylece memleketimi terk ettim, vatansız bir gezgin olarak! Böylece o sade ruhların, o asil yüreklerin duaları filizlendi.

II. Vadedilmiş Topraklarda

Fransa'da iki günlük tren yolculuğu ve okyanusta yedi günden fazla zaman geçirdikten sonra, Vadedilmiş Topraklara vardım. New York, tüm ihtişamı ve mutluluk yanılsaması ile ufukta belirdi. Gözlerimi en alttaki güverteden ayırıp, üçüncü sınıfta sıkışmış erkek ve kadınları hem davet edip hem de tehdit eden bu duvar yığınının arasından bakmaya çalıştım.

Göçmenlik kontrol noktasında ilk büyük sürprizimle karşılaştım. Güvertedeki yolcuların görevliler tarafından bir hayvan sürüsü gibi tutulduğunu gördüm. Amerikan kıyılarına yeni gelenlerin üzerindeki korku yükünü hafifletecek tek bir nezaket, cesaretlendirme sözcüğü yoktu. Bu göçmenleri yeni topraklara çeken umut, sert görevlilerin baskısı altında soldu. Beklenti içinde uyanık olması gereken küçük çocuklar, annelerinin eteklerine yapışıp korkudan ağlıyorlardı. Göçmen kampında var olan düşmanca ruh işte böyleydi.

Aşağı New York'taki[2] Battery'e vardığımda, tek başına, birkaç zavallı eşya ve azıcık parayla ayakta dikildiğimi ne kadar da iyi hatırlıyorum. Daha düne kadar beni anlayan insanların arasındaydım. Bu sabah ise dilimin yerliler için (anlam açısından) aptal bir hayvanın acınası seslerinden daha fazla bir şey ifade etmediği bir ülkede uyanmış gibiydim. Nereye gidecektim? Ne yapacaktım? İşte vadedilmiş topraklar. Metro yüksekten takırdayarak geçti ve yanıt vermedi. Otomobiller ve tramvaylar beni umursamadan hızla geçtiler.

Bir adresi not etmiştim ve bir yol arkadaşım beni oraya götürdü. Yedinci

[2] Aşağı New York, günümüzde Manhattan olarak anılan bölge. (ç.n.)

Cadde'nin yakınındaki ... sokağında, bir hemşehrimin eviydi. Bir süre orada kaldım, ancak tüm işçi evleri gibi insanlarla aşırı dolu olan bu evde bana yer olmadığı çok açıktı. Derin bir melankoli içinde, uyuyacak bir yer aramak için akşam sekize doğru oradan ayrıldım. Adımlarım beni Battery'ye doğru geri götürdü ve orada geceyi geçirmek için karşılayabileceğim en iyi şey olan, şüpheli görünen bir işletmede gece için bir yatak kiraladım. Gelişimden üç gün sonra, Hudson Nehri'ne bakan West Caddesi'ndeki zengin bir kulübün baş aşçısı olan daha önce bahsettiğim hemşehrim, mutfağında bulaşıkçı olarak bana bir iş buldu. Orada üç ay çalıştım. Saatler uzundu; uyuduğumuz çatı katı boğucu derecede sıcaktı ve haşereler gözümü kapatmama bile izin vermiyordu. Neredeyse her gece parkta kaçış yolu arıyordum.

Buradan ayrıldıktan sonra, Mouquin Restoranı'nda aynı türde bir iş buldum. Şu anda oradaki koşulların ne olduğunu bilmiyorum. Ama o zamanlar, on üç yıl önce, kiler korkunçtu. İçinde tek bir pencere bile yoktu. Elektrik ışığı bir nedenden dolayı söndüğünde, tamamen karanlık oluyordu, böylece insan bir şeylere çarpmadan hareket edemiyordu. Tabakların, tavaların ve gümüşlerin yıkandığı kaynar suyun buharı tavanda büyük su damlaları oluşturuyor, tüm tozu ve kiri alıyor, sonra aşağıda çalışırken tek tek yavaşça başıma düşüyordu. Çalışma saatleri boyunca sıcaklık müthişti. Masa artıkları kilerdeki kanalizasyon bağlantısının yakınındaki fiçilerde toplanıyordu. Su lavabolarının doğrudan kanalizasyon bağlantısı yoktu. Bunun yerine suyun zemine taşmasına izin veriliyordu. Odanın ortasında bir gider vardı. Her gece boru tıkanıyordu ve yağlı su yükseldikçe yükseliyordu ve biz de çamurun içinde yürüyorduk.

Bir gün on iki saat, ertesi gün ise on dört saat çalışıyorduk, her iki pazar gününden birinde beş saat izinliydik. Köpeklere zor yetecek nemli

yiyecekler ve haftada beş veya altı dolar maaş alıyorduk. Sekiz ay sonra, vereme yakalanma korkusuyla oradan ayrıldım.

Üzücü bir yıldı. Hangi çalışan bunu hatırlamaz ki? Yoksullar dışarıda uyuyor ve bir lahana yaprağı veya çürük bir patates bulmak için çöp fiçilerini karıştırıyordu. Üç ay boyunca New York'u baştan başa aradım ama iş bulamadım. Bir sabah, bir iş bulma ajansında benden daha perişan ve talihsiz bir genç adamla tanıştım. Bir gündür yemek yememişti ve halen açtı. Onu bir restorana götürdüm, biriktirdiğim paranın neredeyse tamamını kurt gibi oburlukla yediği bir yemeğe yatırdım. Açlığı yatışan yeni arkadaşım New York'ta kalmanın aptallık olduğunu söyledi. Parası olsaydı, daha fazla iş şansı olan kırsala gideceğini söyledi, bedavaya elde edilebilecek temiz havayı ve güneşi saymazsak. Elimde kalan en son parayla aynı gün Hartford, Connecticut'a giden vapura bindik.

Hartford'dan arkadaşımın daha önce bir kez gittiği, adını unuttuğum küçük bir kasabaya doğru yola koyulduk. Yol boyunca yürüdük ve sonunda cesaretimizi toplayıp bir kulübenin kapısını çaldık. Çaldığımız kapıyı Amerikalı bir çiftçi açtı. İş istedik. Bize verecek hiçbir şeyi yoktu, ama yoksulluğumuzdan ve her zamanki açlığımızdan etkilendi. Bize yiyecek verdi, sonra bizimle birlikte tüm kasabayı dolaşıp iş olup olmadığını sordu. Hiçbir şey yoktu. Sonra, bize acıdığı için, yardımımıza ihtiyacı olmamasına rağmen bizi çiftliğine götürdü. Orada bizi iki hafta tuttu. O Amerikan ailesini her zaman anımsayacağım; Dante ve Garibaldi'nin topraklarından gelmemize rağmen bize insan gibi davranan ilk Amerikalılardı.

Yazacak yerimin sınırlı olması, emeğimizin karşılığında bize ekmek ve su verecek birini bulmak için yaptığımız sonraki gezintileri ayrıntılı olarak anlatmama izin vermiyor. Kasabadan kasabaya, köyden köye, çiftlikten

çiftliğe gittik. Fabrika kapılarını çaldık ve geri gönderildik. "Yapacak bir iş yok... Yapacak bir iş yok." İkimizin de kelimenin tam anlamıyla tek bir kuruşu yoktu, açlık içimizi kemiriyordu. Geceyi uyuyarak geçirebileceğimiz terk edilmiş bir ahır bulduğumuzda şanslıydık. Bir sabah şans bize güldü. Güney Glastonbury'de Piedmont'tan bir köylü bize kahvaltı ısmarladı. Ona ne kadar minnettar olduğumuzu anlatmama gerek var mı? Ama sonra yürek parçalayıcı aramaya devam etmek zorundaydık. Öğleden sonra saat üç civarında, yorgun, yara bere içinde, aç ve yağmurda üç saatlik yürüyüşün sonrasında, sırlıslam halde Connecticut, Middletown'a vardık.

Karşılaştığımız ilk kişiden bizi bir Kuzey İtalyalıya götürmesini istedik (seçkin yoldaşım İtalya'nın kendi bölgesine aşırı düşküncü) ve yakındaki bir eve yönlendirildik. Kapıyı çaldık ve iki Sicilyalı kadın, anne ve kızı tarafından karşılandık. Giysilerimizi sobanın başında kurutmak için izin istedik ve Güneyli olmalarına rağmen bunu seve seve yaptılar. Ve üstümüzü başımızı kuruturken o civarda iş bulma şansımız olup olmadığını sorduk. Bize orada hiçbir şey bulamayacağımızı söylediler ve şansımızı üç tuğla fırının bulunduğu Springfield'da denememizi tavsiye ettiler.

Yüzlerimizin solgunluğunu ve vücudumuzun gözle görülür şekilde titrediğini gören iyi kalpli kadınlar aç olup olmadığımızı sordular. Sabahın altısından beri bir şey yemediğimizi itiraf ettik. Bunun üzerine genç olanı bize küçük bir somun ekmek parçası ile uzun bir bıçak uzattı. "Size başka bir şey veremem," dedi ve gözleri dürüstçe yaşlarla doldu. "Beslemem gereken beş çocuğum ve yaşlı annem var. Kocam demiryollarında çalışıyor ve günde 1,35 dolardan fazla kazanamıyor ve daha da kötüsü, uzun zamandır da hastayım."

Ben ekmeği keserken, o umutsuz bir aramayla evin içinde dolaştı ve sonunda birkaç elma buldu ve bunları yememiz konusunda ısrar etti. Dinlenmiş bir şekilde [tuğla] fırınlarına doğru yola koyulduk.

“Bacanın olduğu yerde ne olabilir?” diye sordu arkadaşım.

“Tuğla fabrikası, kuşkusuz. Gidip bir iş isteyelim.”

“Ah, artık çok geç oldu,” diye itiraz etti.

“O zaman, fabrika sahibinin evine gidelim,” diye önerdim.

“Hayır, hayır, başka bir yere gidelim. Bu tür bir iş seni öldürür. Sen öyle yaratılmamışsın,” diye karşılık verdi.

Uzun süren sonuçsuz iş arama sürecinde, adamın çalışmaya olan hevesini kaybettiğı yeterince belirgindi. Bu hiç de alışılmadık bir ruh hali değildi. Hayal kırıklığı ve hakaretin, açlık ve yoksunluğun tekrarlanan etkisinde, işsiz kurban kendi kaderine karşı belli bir kayıtsızlık geliştirir. Korkunç bir ruh hali bu ve talihsizler arasında daha zayıf olan bireyleri sonsuza dek evsizedönüştüren bir şey.

Orada durup onu durumumuzla ilgili sağlıklı bir görüşe geri döndürmeye çalışırken, bir süre önce terk ettiğimiz ev aklıma geldi. Onların zayıf akşam yemeğinin, yediğimiz ekmek yüzünden daha da zayıflamış olduğunu düşündüm, içim sızlayarak. Kendi dertlerimi düşünmek onları bir süreliğine sildi. Son gecenin, o soğuk uykusuz gecenin hatırası içimi titretti. Kendime baktım; sersefil bir haldeydim. Başka bir gece geliyordu...

III. Çalış! Çalış! Çalış!

Gezgin arkadaşımı neredeyse zorla kasabaya götürdüm, ikimiz de fırınlarda iş bulduk, bildiğim en zorlu işlerden biriydi. O testi geçemedi. İki hafta içinde işi bıraktı. Orada on ay kaldım. İş gerçekten de gücümün üstündeydi, ancak günlük emeğin sonunda birçok eğlence vardı. Piedmont, Toskana ve Venedik'ten gelen hemşehrilerimden oluşan bir kolonimiz vardı ve o küçük koloni neredeyse bir aile haline geldi. Akşamları, günün rezilliği unutuluyordu. Birisi keman, akordeon veya başka bir enstrümanla bir melodi çalmaya başlıyordu. Bazılarımız dans ediyordu; ne yazık ki, ben bu sanata hiç meyilli değildim ve bir kenara oturup izliyordum. Başkalarının mutluluğunu her zaman izledim ve keyif aldım.

Küçük kolonide ciddi bir salgın hastalık vardı, anımsıyorum, birbiri ardına ateşli ataklar geliyordu. Herhangi birinin dişlerinin takırdamaya başlamadığı neredeyse hiçbir gün olmuyordu.

Bundan sonra biraz daha şanslıydım. Connecticut'taki Meriden'e gittim ve taş ocaklarında çalıştım. Taş ocaklarında iki yıl, en zor vasıfsız işleri yaptım; ama her ikisi de Toskanalı olan yaşlı bir çiftle yaşıyordum ve güzel Toskana dilini öğrenmekten büyük keyif alıyordum.

Springfield ve Meriden'de geçirdiğim yıllarda Toskana lehçesinin yanı sıra çok şey öğrendim. Kendim gibi, beden ve ruhu bir arada tutmak için her türlü sefil ücreti kabul etmeye hazır olan diğerlerini sevmeyi ve onlarla sempati kurmayı öğrendim. Sınıf bilincinin propagandacılar tarafından uydurulmuş bir ifade olmadığını, gerçek, hayatı bir güç olduğunu ve bunun önemini hissedenlerin artık yük hayvanlığından çıkıp, insan olduğunu öğrendim.

Her yerde arkadaş edindim, asla onların üzerlerine atlayarak, asla bilinçli olarak değil. Belki de benimle birlikte ocaklarda ve fırınlarda çalışan kişiler, gözlerimde onların durumuna duyduğum büyük acımayı ve hepimizin daha temiz, daha insani bir varoluş içerisinde yaşayabileceği bir dünyaya yönelik hayalimdeki büyük düşleri gördüler.

Arkadaşlarım bana pastacılık mesleğime geri dönmemi tavsiye ettiler. Vasıfsız işçinin toplumsal sistemin en altındaki hayvan olduğunu söylediler; öyle kalırsam ne saygı ne de yiyecek elde edebilirdim. New York'taki bir hemşehrim de onlarınkine kendi ricasını ekledi. Bu yüzden New York'a geri döndüm ve hemen Broadway'deki Sovarin's Restaurant'ta pasta şefi yardımcısı olarak iş buldum. Altı veya sekiz ay içinde işten çıkartıldım. O zamanlar nedenini bilmiyordum. Hemen tiyatro bölgesindeki Yedinci Cadde'deki bir otelde işe yerleştirildim. Beş ay içinde buradan da çıkartıldım. Sonra bu garip işten çıkarılmaların nedenini öğrendim. Şefler o zamanlar iş bulma ajanslarıyla işbirliği içindeydiler ve yerleştirdikleri her adamdan pay alıyorlardı. Ne kadar çok adam kovdularsa, o kadar çok yeni adam bulup görevlendirebiliyorlardı. Yanlarında kaldığım hemşehrilerim umutsuzluğa kapılmamam için epeyce dil döktüler. “Mesleğine sadık kal,” diye ısrar ettiler, “ve sana sunabileceğimiz bir ev, yatak ve yiyecek olduğu sürece endişelenme. Ve paraya ihtiyacın olduğunda da bize söylemekten çekinme.”

Ey Ferisiler, kitleler arasındaki o koca yürekler! [3]

Beş ay boyunca New York kaldırımlarını arşınladım, kendi mesleğimde iş bulamadım, hatta bulaşıkçı olarak bile. Sonunda Mulberry Caddesi'ndeki bir ajansa yolum düştü, kazma ve kürekle çalışacak

[3] Yeni Ahit- Matta 23'e gönderme. (ç.n.)

adamlar arıyorlardı. Çalışmayı teklif ettim ve kabul edildim. Massachusetts, Springfield yakınlarındaki ormanda barakalara, bir demiryolunun inşa edildiği yere, bir sürü başka üstü başı yırtık pırtık adamlarla birlikte götürüldüm. Burada, boş aylarda aldığım yüz dolarlık borcu ödeyene ve ayrıca biraz para biriktirene kadar çalıştım. Sonra bir yoldaşla Worcester yakınlarındaki diğer barakalara gittim. Bu civarda bir yıldan fazla kaldım ve birkaç fabrikada çalıştım. Burada birçok arkadaş edindim, onları en güçlü duygularla, değişmeyen ve değiştirilemeyen bir sevgiyle hatırlıyorum. Bunların arasında birkaç Amerikalı işçi de vardı.

Worcester'dan Plymouth'a geçtim (bu yaklaşık yedi yıl önceydi), tutuklanana kadar orası benim evim olarak kaldı. Oraya samimi bir sevgiyle bakmayı öğrendim çünkü zaman geçtikçe yüreğime daha çok değer verdiğim insanları, yanlarında kaldığım insanları, birlikte çalıştığım adamları, daha sonra seyyar satıcı olarak sunduğum malları satın alan kadınları sığdırdım.

Bu arada, Plymouth'daki hemşhailerimin onlara duyduğum sevgiye karşılık verdiğini fark etmenin ne kadar memnuniyet verici olduğunu söyleyeyim. Sadece savunmamı desteklemekle kalmadılar, sonuçta para önemsiz bir şey, aynı zamanda doğrudan ve dolaylı olarak masumiyetime olan inançlarını bana ifade ettiler. Savunma komitesindeki iyi dostlarımla etrafında toplananlar sadece işçiler değil, aynı zamanda beni tanıyan iş adamlarıydı; sadece İtalyanlar değil, Yahudiler, Polonyalılar, Yunanlılar ve Amerikalılardı.

Stone işletmesinde bir yıldan fazla ve ardından yaklaşık on sekiz ay boyunca Cordage Company için çalıştım. Plymouth halat grevine aktif katılımım, orada asla iş bulamayacağımı kesinleştirdi... Aslında, her türden işçi sınıfı grubunda konuşmacı kürsüsünde daha sık görünmem nedeniyle, herhangi bir yerde iş bulmam giderek zorlaştı. Bazı fabrikalar

söz konusu olduğunda kesinlikle "kara listeye" alınmışım. Yine de, birçok işverenimin her biri çalışkan, güvenilir bir işçi olduğuma tanıklık edebilirdi, en büyük hatam, meslektaşlarımdan karanlık yaşamlarına biraz olsun ışık tutmaya çalışmamdı. Bir süre, Sampson & Douland'ın kente yönelik inşaat girişimlerinde en zor türden amelelikler yaptım. Plymouth'daki tüm önemli kamusal çalışmalara katıldığımı söyleyebilirim. Kasabadaki hemen hemen her İtalyan veya çeşitli işlerimdeki ustabaşılarımdan herhangi biri, bu dönemdeki çalışkanlığımı ve mütevazı yaşam tarzımı doğrulayabilir. Bu sıralarda, entelektüel şeylere, işlemediğim bir suçtan dolayı karanlık bir hapisshane hücreinde ölümü beklerken bile beni hayata bağlayan o büyük umuda derin ilgi duyuyordum.

Sağlığım iyi değildi. Yıllarca süren çalışma yaşamı ve daha da korkuncu olan işsizlik dönemleri, özgün canlılığımın büyük kısmını elimden almıştı. Geçimimi sağlamak için bazı sağlıklı yollar arıyordum. Tutuklanmamdan yaklaşık sekiz ay önce memlekete dönmeyi planlayan bir arkadaşım bana şöyle dedi: "Neden patronların boyunduruğu altında kalmak yerine arabamı, bıçaklarımı, terazilerimi satın alıp balık satmıyorsun?" Fırsatı yakalamışım ve böylece büyük ölçüde bağımsızlığa olan sevgimden dolayı bir balıkçı oldum.

O zamanlar, 1919'da, sevdiklerimi bir kez daha evde görme arzusu, memleketime yönelik nostalji duygusu kalbime işlemişti. Mektuplarında hep beni eve davet edip duran babam, her zamankinden daha fazla ısrar etti ve sevgili kız kardeşim Luigia da onun yakarışlarına katıldı. İşler pek de yoğun değildi ama ben bir yük hayvanı gibi, durup dinlenmeden, günlerce çalıştım.

24 Aralık, Noel'den bir gün önce, o yıl balık sattığım son gündü. Tüm İtalyanlar o gün Noel arifesi şölenleri için yılan balığı aldığından, işlerim

çok yoğundu. Okuyucular, o günün çok soğuk bir Noel olduğunu ve sert hava koşullarının tatillerden sonra da azalmadığını anımsayabilirler; ayrıca bir arabayı itmek de insanı ısıtan bir iş olmasa gerek. Kısa bir süreliğine, daha zorlu olan ve hatta daha az dondurucu da olmayan bir başka işe geçtim. Noel'den birkaç gün sonra, Bay Peterseni'nin yanında buz kesme işi buldum. Bir gün, Bay Peterseni için yapacak iş kalmayınca, Electric House için kömür küredim. Buz işi bittiğinde, Bay Howland'ın yanında hendek kazma işine girdim, ta ki bir kar fırtınası beni tekrar boşta gezenin boş kalfası yapana kadar. Bu da, birkaç saatten uzun sürmedi. Kendimi kasabaya, sokaklardaki karı temizlemeye verdim ve bu işi bitirince, tren raylarındaki karı temizlemeye yardım ettim. Sonra Puritan Woolen Company için su borusu döşeyen Sampson Construction ekibi tarafından tekrar işe alındım. Bitene kadar o işte kaldım.

Yine iş bulamadım. Demiryolu grevinin getirdiği zorluklar çimento tedarikini kesmişti, bu yüzden artık inşaat yapılamıyordu. Balık bulabildiğimde balık satma işine geri döndüm, çünkü balık tedariki de sınırlıydı. Hiç balık bulamayınca midye aramaya başladım, ancak bu miniklerin kârı azdı; masraflar o kadar yüksekti ki hiçbir kâr marjı bırakmıyordu. Nisan ayında bir balıkçıyla ortaklık için anlaşmaya vardım. Bu asla gerçekleşmedi, çünkü 5 Mayıs'ta, Salsedo'nun Adalet Bakanlığı'nın elindeyken ölümünü protesto etmek için kitlesel bir mitinge hazırlanırken tutuklandım. Sevgili arkadaşım ve yoldaşım Nicola Sacco da yanımdaydı.

"Başka bir sınır dışı davası daha," dedik birbirimize.

Ama öyle değildi. Bize, tüm dünyanın artık bildiği o korkunç suçlamalar yöneltildi. Bridgewater'da gerçekleşen bir olayla suçlandım, on bir gün süren tanık olduğum en saçma davanın ardından suçlu bulundum ve on

beş yıl hapse mahkûm edildim. Daha sonra cinayet davasına da başkanlık edecek olan Hâkim Webster Thayer mahkûmiyet kararını verdi.

Bunu yaparken ses tonunda en ufak bir sempati titreşimi yoktu. Onu dinlerken, neden benden bu kadar nefret ettiğini merak ettim. Bir hâkimin tarafsız olması gerekmez miydi? Ama sanırım artık biliyorum; sıradan bir işçi, bir yabancı ve üstelik bir radikal olduğum için ona garip bir hayvan gibi görünmüş olmalıyım. Ve neden tüm tanıklarım, basit gerçeği söylemek için can atan basit insanlar, alay konusu oldu ve dikkate alınmadılar? Sözlerine hiç itibar edilmedi çünkü onlar da sadece yabancıydı... İnsanların tanıklığı kabul edilebilir, ama yabancılar... peh!

IV. Entelektüel Hayatım ve İnancım

Bir süreliğine hafızamda adımlarımı geriye götürmek istiyorum. Hikayemin fiziksel gerçeklerini sundum. Daha derin, daha gerçek olan hikâye, bir adamın hayatının dışsal koşullarında değil, içsel gelişiminde, zihninde, ruhunda ve evrensel bilincindedir.

Altı yaşımdan on üç yaşına kadar okula gittim. Çalışmayı gerçek bir tutkuyla sevdim. Cavour'da geçirdiğim üç yıl boyunca, belirli düzeyde bilgili bir kişinin yakınında olma şansına sahip oldum. Onun yardımıyla elime geçen tüm yayınları okudum. Hocam Cenova'daki bir Katolik dergisine aboneydi. Şanslı olduğumu düşünüyorum, çünkü o zamanlar ateşli bir Katoliktım.

Torino'da iş arkadaşlarım, genç mağaza çalışanları ve işçiler dışında hiç arkadaşım yoktu. Kendilerini sosyalist ilan eden iş arkadaşlarım, dindarlığımın dalga geçiyor, bana ikiyüzlü ve bağınaz diyorlardı. Bu durum, bir gün onlardan biriyle yumruklaşmaya kadar gitti.

Şu an artık sosyalizmin tüm okullarına az çok aşina olduğumdan, kelimenin anlamını bile bilmediklerini fark ediyorum. DeAmicis'e (o zamanlar yazarlık kariyerinin en parlak dönemindeydi) bulundukları yerin ve zamanın ruhuna duydukları sempatiden dolayı, kendilerine sosyalist diyorlardı. Çevrenin etkisi o kadar gerçekti ki, ben de bilmeden veya bir sosyalist olduğumu düşünmeden sosyalizmi sevmeye başladım.

Her şeyi göz önünde bulundurduğumda, o insanların evrim aşaması benim için hayırlıydı ve beni büyük ölçüde geliştirdi. Hümanizm ve hak eşitliği ilkeleri kalbime nüfuz etmeye başladı. DeAmicis'in Cuore'sini ve daha sonra Voyages and Friends'ini okudum.

Evde Aziz Augustine'in bir kitabı vardı. Oradan, şu cümle aklımda silinmez bir şekilde kaldı: "Şehitlerin kanı özgürlüğün tohumudur." Ayrıca Promessi Sposi'yi buldum ve iki kez okudum. Sonunda tozlu bir İlahi Komedyaya ellerimi koydum. Ah, ben! Dişlerim böyle bir kemik için yapılmamıştı; yine de onu umutsuzca kemirmeye devam ettim ve boşuna inanmadım.

Doğduğum topraklarda kaldığım son günlerde Dr. Francis, kimyager Scrimaglio ve Veteriner Bo'dan çok şey öğrendim. İnsanlığı en acımasızca etkileyen belanın cehalet ve doğal duyguların yozlaşması olduğunu anlamaya başlamıştım. Kısa süre sonra, dini inancımın tapınaklara, sunaklara ve resmi dualara ihtiyacı kalmadı. Tanrı benim için herhangi bir insani özellikten yoksun, mükemmel bir ruhsal Varlık oldu. Babam sık sık bana dinin insan tutkularını kontrol altında tutmak ve sıkıntıdaki insanı teselli etmek için gerekli olduğunu söylese de, kendi kalbimde şeylerin evet ve hayırını hissettim. Bu zihin durumuyla okyanusu geçtim.

Amerika'ya vardığımda, yirmi yaşında, hayattan habersiz ve biraz da hayalperest bir şekilde karaya çıkan birinin kaçınılmaz olarak yaşadığı tüm acıları, sanrıları ve yoksunlukları yaşadım. Burada hayatın tüm vahşetlerini, tüm adaletsizlikleri, insanlığın trajik bir şekilde mücadele ettiği yozlaşmayı gördüm.

Ama her şeye rağmen kendimi fiziksel ve entelektüel olarak güçlendirmeyi başardım. Burada Peter Kropotkin, Gorki, Merlino, Malatesta, Reclus'un eserlerini inceledim. Marx'ın Kapital'ini ve Leone Di Labriola'nın eserlerini, Carlo Pisacane'nin siyasi Vasiyetnamesi'ni, Mazzini'nin İnsanın Görevleri'ni ve toplumsal öneme sahip diğer birçok yazıyı okudum. Burada her sosyalist, vatansever ve dindar kesimin günlüklerini okudum. Burada İncil'i, İsa'nın Hayatı'nı (Renan) ve

Miselbo'nun İsa Mesih Hiçbir Zaman Var Olmadı'sını inceledim. Burada Yunan ve Roma tarihini, Amerika Birleşik Devletleri'nin, Fransız Devrimi'nin ve İtalyan Devrimi'nin hikayesini okudum. Darwin ve Spencer'ı, Laplace ve Flammarion'u inceledim. İlahi Komedya'ya ve Kurtarılmış Kudüs'e geri döndüm. Leopardi'yi tekrar okudum ve onunla birlikte ağladım. Hugo'nun, Leo Tolstoy'un, Zola'nın, Cantu'nun eserlerini, Giusti, Guerrini, Rapisardi ve Carducci'nin şiirlerini okudum. Sevgili okuyucum, bir bilim dehası olduğumu zannetmeyin; bu bir hata olur. Temel eğitimim çok eksikti, zihinsel güçlerim tüm bu engin materyali özümsemek için yetersizdi. O zamanlar, bütün gün ağır iş yaparak ve hiçbir uygun konaklama imkânım olmadan çalıştığımı hatırlamak gerekir. Ah, kaç gece titrek bir gaz alevinin yanında ciltler üzerinde oturdum, sabahın erken saatlerine dek!

Başımı yastığa koyar koymaz düdük sesi duyuldu ve taş ocaklarının fabrikasına geri döndüm.

Ancak çalışmalarımı, insanları, hayvanları ve bitkileri, acımasız, sürekli ve amansız bir şekilde gözlemlemeye yönelttim; kısacası, insanı çevreleyen her şeye. Hayat Kitabı: işte Kitapların Kitabı! Diğerlerinin hepsi sadece bunu nasıl okuyacağımı öğretiyor. Dürüst kitaplar derken; dürüst olmayanların tam tersi bir amacı vardır.

Bu büyük kitap üzerinden meditasyon yapmak eylemlerimi ve ilkelerimi belirledi. "Herkes kendisi için, Tanrı herkes içindir!" sözünü reddettim. Zayıfları, yoksulları, ezilenleri, basitleri ve zulüm görenleri savundum. Adaletin zaferine yöneltildiğinde kahramanlığa, güce ve fedakarlığa hayran kaldım. Tanrı adına, Yasa adına, Vatan adına, Özgürlük adına, en saf zihinsel soyutlamalar adına, en yüksek insan idealleri adına en vahşi suçların işlendiğini ve işlenmeye devam edeceğini anladım; ta ki ışığın

elde edilmesiyle, azınlığın Tanrı adına çoğunluğa kötülük yapmasının artık mümkün olmayacağı güne kadar.

İnsanın hayatını yöneten yazılı olmayan yasaları dokunulmazlıkla çiğneyemeyeceğini, onu evrenle birleştiren bağları ihlal edemeyeceğini anladım. "Doğal sınırlar" denen dağların, denizlerin, nehirlerin, insandan önce, karmaşık fiziksel ve kimyasal süreçlerle oluştuğunu ve halkları bölmek amacıyla olmadığını anladım.

Kardeşlik kavramını, evrensel sevgi kavramını kavradım. Bir insana fayda sağlayan veya zarar veren her şeyin tüm türlere fayda sağladığını veya zarar verdiğini savundum. Özgürlüğümü herkesin özgürlüğünde, mutluluğumu herkesin mutluluğunda aradım. Eylemlerin, hakların ve yükümlülüklerin eşitliğinin, adil bir insan toplumunun inşa edilebileceği tek ahlaki temel olduğunun farkına vardım. Alnımdaki dürüst terle ekmeğimi kazandım. Ellerimde veya vicdanımda bir damla bile kan yok.

Yaşamın en yüce amacının mutluluk olduğunu anladım. İnsan mutluluğunun ebedi ve değişmez temellerinin sağlık, vicdan huzuru, hayvani ihtiyaçlarının tatmini ve samimi bir inanç olduğunu anladım. Her bireyin gerçek ve ideal olmak üzere iki Ben'i olduğunu, ikincinin tüm ilerlemenin kaynağı olduğunu ve birincisini ikincisine eşit olduğunu göstermeye çalışan her şeyin kötü niyetli olduğunu anladım. Herhangi bir kişinin iki egosu arasındaki fark her zaman aynıdır, çünkü ister mükemmellikte veya isterse yozlaşmada olsun, aralarında aynı mesafeyi korurlar.

Anladım ki, insan kendisine karşı asla yeterince mütevazı değildir ve gerçek bilgelik hoşgörüdür.

Her aile için bir dam, her ağız için bir ekmek, her kalp için eğitim, her zekâ için bir ışık istedim.

İnsanlık tarihinin henüz başlamadığına, kendimizi tarih öncesinin son döneminde bulduğumuza ikna oldum. Ruhumun gözleriyle, gökyüzünün yeni milenyumun ışınlarıyla nasıl dolduğunu görüyorum.

Vicdan özgürlüğünün hayat kadar devredilemez olduğunu savunuyorum. Tüm gücümle insan ruhunu herkesin iyiliğine yönlendirmeye çalıştım. Deneyimlerimden biliyorum ki, haklar ve ayrıcalıklar hala zorla kazanılıyor ve korunuyor, ta ki insanlık kendisini mükemmelleştirene kadar.

Gelecekteki insanlığın gerçek tarihinde, sınıflar ve ayrıcalıklar, insan ile insan arasındaki çıkar karşıtıları ortadan kaldırıldığında, ilerleme ve değişim zekâ ve ortak fayda tarafından belirlenecek.

Bizler ve kadınlarımızın rahimlerinde taşıdığı nesil, bu hedefe yaklaşamazsak, gerçek olan hiçbir şey elde edemeyeceğiz ve insanlık daha sefil ve mutsuz olmaya devam edecek.

Son ana kadar (yanıldığımı keşfetmediğim sürece) bir anarşist-komünistim ve öyle de kalacağım, çünkü komünizmin toplumsal sözleşmenin en insani biçimi olduğuna inanıyorum, çünkü insanın ancak özgürlükle yükselebileceğini, asil ve eksiksiz olabileceğini biliyorum.

Peki şimdi? Otuz üç yaşında; İsa'nın yaşında ve bazı okumuş ruhbilimcilere göre genel olarak suçluların yaşında, hapse ve ölüme mahkûm edildim. Yine de, "Yaşam Yolculuğu"na yeniden başlasam, aynı yolda yürür, ancak günahlarımın ve hatalarımın toplamını azaltıp, yaptığım iyiliklerin toplamını çoğaltmaya çalışırım.

Yoldaşlarıma, dostlarıma, tüm iyi insanlara sevgilerimi ve içten selamlarımı gönderiyorum, herkesi kardeşçe kucaklıyorum!